

ovestte Træer paa Sviin, da det var en Dyr- læggeskole, vi her talte om (Tscherning: Nei paa Heste); naa paa Heste, ja jeg ønskede helst en saa feed Jordbund som mulig. Den ærede Rigsdagsmand har ved den Leilighed levet i den Illusion, at det var Mindretallets Forslag, der forelaae, men det er nu uheldigviis ikke det, der foreligger idag, det er Regjeringens Forslag, og naar han vil see efter paa Titelen, vil han see, at der staaer „Udkast til Lov angaaende Dyprettelse af en Veterinair- og Landbohøiskole,“ og det var med Hensyn til Landbohøiskolen jeg gjorde denne Hensikling. Forøvrigt maa jeg med Hensyn til hvad den ærede Rigsdagsmand idag, har yttret bemærke, at, forsaavidt han beklagede sig over, at man forlangte af ham, at han skulde have stillet Forslag, hvorved der kunde opnaaes Bidrag af Private... (Tscherning: Det har jeg slet ikke sagt; jeg vil slet ikke have med Bidrag at bestille!); han erklærede, at det var ubilligt, at man havde henvendt det Spørgsmaal til ham, hvorfor han ikke havde stillet et saadant Forslag, og udviklede, at han ikke kunde stille et saadant (Tscherning: Ikke et eneste Ord.) Den ærede Rigsdagsmand vil vist finde det i sin Tale (Tscherning: Nei!); ja saa skal jeg kun bemærke, at, da det ligger ham saameget paa Hjerte, at der skal være Indretninger, hvortil det halve Bidrag udredes af Private, saa kunde han have indbragt et Forslag om, at, hvis Private gjorde det her, skulde der gives Bidrag af Staten. Alle de almindelige Grunde, den ærede Rigsdagsmand idag har anført mod dette Lovforslag, ville ogsaa, saavidt jeg skjønner — og jeg vil bede ham at paavise mig Feilen, hvis jeg tager fejl — uden Undtagelse kunne have faaet Anvendelse, da der i forrige Aarhundrede var Tale om at oprette Veterinairskolen, der er en Indretning, som væsentlig vedkommer private Interesser; thi Staten har ikke noget at gjøre med, om Huusdyrene døe eller behandles af Dvavsaltvere. Den ærede Rigsdagsmand har ikke villet indlade sig paa, at det her foreliggende Forslag ligesaa meget og ligesaa lidt vedrører private Interesser som en stor Mængde allerede bestaaende Institutioner, som han dog visstelig ikke vilde foreslaae ophævede. Den ærede

Rigsdagsmand lader aldeles haant om den Indflydelse, som den ved en saadan Underviisning fremkomne Udvikling af de større Agerbrug nødvendig gennem Exemplet maa faae paa de mindre. Den ærede Rigsdagsmand har ikke villet indlade sig paa Forfjellen mellem det Locale og det Private, men er bleven ved at holde sig til Indretninger, som trods deres Omfang og deres Bigtighed dog ere reent locale; idet han f. Ex. har henvist til Industriforeningen, hvis Medlemmer i det Væsentlige ere concentrerede paa eet Punct af Landet, hvorimod de Folk, der skulle oprette en saadan højere Skole, som her er Tale om, ere spredte over hele Landet. Jeg skal imidlertid ikke længere opholde mig ved Enkeltighederne, da jeg troer igaar at have talt nok imod, hvad den ærede Rigsdagsmand idag har repeteret af sit Foredrag fra igaar. Kun skal jeg, da han bestandig henviser os til Exempler fra fremmede Lande, gjøre opmærksom paa, at det er en egen Sag at forlange, at vi, der først for saa kort siden ere komne til en fri folkelig Udvikling, og ere et lille Folk, skulle følge den samme Fremgangsmaade, som følges i et meget stort Land, hvor den frie folkelige Udvikling er meget gammel.

Tscherning: Det ærede Medlem har ganske Ret i, at vi ikke skulle tage Sammenligningen absolut, men det gjorde jeg heller ikke, thi jeg halverede den, jeg sagde: medens i de Lande, hvor Friheden er gammel, og hvor den frie Virksomhed og Foreningsvirksomheden er gammel, Saadant gaaer af sig selv, saa maae vi, naar noget Saadant kommer igang her, være fattede paa, at Staten kommer til at bidrage Noget dertil; men det skal ikke være Staten, som opretter det og faaer Bidrag til Foretagendet udenfra; det skal være de private Foreninger, som sætte det i Værk og faae Bidrag af Staten; deri ligger den store Forskjel. De ærede Herrer, som søge at bekjempe, hvad jeg fremsætter, drive mig bestandig tilbage til, at jeg skulde have talt om at faae Bidrag til Staten, men jeg har sagt: viis det hele Foretagende aldeles bort fra Staten; Staten skal ikke sætte sig i Spidsen for en industriel Skole, den skal